Az Országos Környezetvédelmi Tanács javaslata a környezet- és természetvédelem kormányzati elhelyezésére

A Környezetvédelmi törvénnyel létrehozott kormánytanácsadó testület, az OKT kormányzati előterjesztések, illetve saját kezdeményezései alapján, időközönként áttekinti a környezetvédelmi, vagy a környezetvédelmet is érintő szakpolitikák helyzetét, az aktuális, valamint távlati célokat és feladatokat, értékeli az eredményeket.

Magyarország Alaptörvénye nagy figyelmet fordít a jövő nemzedékekre, fenntarthatóságra, környezetvédelemre, így egyebek között kimondja: *„A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”* /P cikk (1)/; illetve
„Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez”. /XXI. cikk (1).

Az Alaptörvényben rögzített, természeti erőforrásokkal és az egészséges környezettel kapcsolatos emberi jogok érvényesítése, különösen az állami kötelezettségek teljesítése hatékony és hatásos kormányzati környezet- és természetvédelmi intézményrendszert igényel.

A környezet- és természetvédelem a különböző ágazatok és tudományok felett átívelő, integráló terület. Az európai országok többségében önálló, elnevezésében többnyire a környezetre utaló minisztérium fogja át a levegőkörnyezet állapotát, a vizek és talajok minőségét, az élővilág sokszínűségét védő intézkedéseket, a hulladékgazdálkodás, valamint a környezetre és az emberi egészségre kockázatot jelentő anyagok és tevékenységek, zaj és rezgések területeit, valamint az éghajlatváltozás hatásai elleni küzdelmet. Annak tudatában, hogy hazánkban a globális betegségteher 16%-a környezeti szennyeződésekből ered, Magyarország egészséges és biztonságos környezeti feltételeinek megteremtéséhez és megtartásához elengedhetetlen az is, hogy a folyamatosan változó európai környezeti szabályrendszer aktív alakításában az ország megfelelő súllyal képviselje érdekeinket.

A Tanács egyöntetű szakmai álláspontja szerint – egybehangzóan az uniós törekvésekkel és a jövő nemzedék érdekeivel is – a környezet- és természetvédelem szempontjai hosszú távon csak oly módon érvényesülhetnek, ha integrálódnak a gazdaság- és társadalom-fejlesztés egészébe. Ez az átfogó cél úgy valósítható meg, ha az ökológiai fenntarthatóság alapeszméje

OKT Titkárság: 1055 Budapest, Kossuth tér 11.
Postacím: 1860 Bp.
Telefon: 1- 79 51063, 1- 79 53699. Fax: 1- 79 50429.
E-mail: okttitk@vm.gov.hu
www.oktt.hu

egységes szempontként az egyes szakpolitikák tervezési és döntési folyamatába beépül; ugyanakkor mindenképp indokolt, ha ennek előrehaladását és eredményességét egy, az aktuális ágazati érdekektől független kormányzati szervezet felügyeli. Ez a jelenlegi, egyre inkább szétaprózott intézményrendszerrel szemben nemcsak a környezeti elemek és a természeti erőforrások hatékonyabb védelmét szolgálná, hanem az egységes közigazgatási szemlélet révén egyszerűbb, olcsóbb és átláthatóbb kormányzati igazgatást tenne lehetővé, előmozdítva emellett a stratégiai tervezést is.

Az OKT javasolja, hogy amíg a fenntarthatóság eszmerendszere, elvárásai nem épülnek be közvetlenül valamennyi szektorális politikába, addig a természeti és az épített környezet erőforrásaival, a környezeti elemekkel való gazdálkodás koordinációja és felügyelete legyen egységes és önálló, a kormányzati struktúrában magas szinten elhelyezkedő szervezet felelőssége, amely képes eredményesen harmonizálni az ágazati kormányzás és a társadalmi egyeztetés feladatait, mert ez biztosítja legjobban a fent körvonalazott, a kívánatos célok felé vezető útirány megtartását.

Az OKT megtiszteltetésnek venné, ha a fent kifejtett javaslatait a kormányzati struktúra kialakítása során megfontolnák, és ennek érdekében kész arra, hogy indítványait és ezek érveit a Tanács következő plenáris ülésén is kifejtse.

Budapest, 2014. április 10-e.

Országos Környezetvédelmi Tanács

OKT Titkárság: 1055 Budapest, Kossuth tér 11.
Postacím: 1860 Bp.
Telefon: 1- 79 51063, 1- 79 53699. Fax: 1- 79 50429.
E-mail: okttitk@vm.gov.hu
www.oktt.hu